Contents

1	SOI	ZID
	1.1	single responsibility
	1.2	open-closed principle
	1.3	liskov substitution principle
	1.4	interface segregation
	1.5	dependency inversion
2	UM	$^{\prime}\mathrm{L}$
	2.1	diagram klas (class)
		2.1.1 visibility (widocznosc)
		2.1.2 asocjacja
		2.1.3 dziedziczenie (generalizacja) is-a
		2.1.4 implementacja (do intefejsow/abstract)
	2.2	diagram sekwencji (sequence)
	2.3	diagram przypadkow uzycia (use case)
		2.3.1 asocjacja skierowana
_		
3	BPI	
	3.1	zdarzenia
	3.2	bramki
4	wzo	rce kreacyjne
	4.1	singleton
		4.1.1 implementacja
	4.2	metoda wytworcza (factory method)
	4.3	fabryka abstrakcyjna (abstract factory)
	4.4	budowniczy (builder)
		4.4.1 problem
	4.5	prototyp
5	wzo	rce behavioralne
•	5.1	Observator (observer)
	0.1	5.1.1 kontekst
		5.1.2 problem
		5.1.3 implementacja
	5.2	Stan (state)
	٠	5.2.1 kontekst
		5.2.2 problem
		5.2.3 implementacja
	5.3	strategia (strategy)
	$5.3 \\ 5.4$	iterator
	$\frac{5.4}{5.5}$	mediator
	5.6	Metoda szablonowa (template method)
	5.7	Odwiedzajacy (visitor)
	5.8	polecenie (command)

6	wzo	rce strukturalne	15
	6.1	kompozyt (composite)	15
		6.1.1 kontekst	16
		6.1.2 problem	16
	6.2		16
	6.3	·	16
	6.4	fasada (facade)	17
	6.5		18
	6.6	(0)	19
	6.7		20
7	pyta		2 0
	7.1	· · ·	20
	7.2	stosujac wzorzec <blank> gdy nie wiesz z gory jakie typy obiektow pojawiaja sie jakie</blank>	
			20
	7.3	stosujac wzorzec <blank> gdy istnieje potrzeba wykonywanie jakiego dzialania na ele-</blank>	
		0 0 0	20
	7.4	•	20
	7.5	korzystajac z wzorcza <blank> gdy chcesz oszczedniej wykorzystac zasoby systemowe</blank>	
		poprzez ponownie wykorzystanie juz istniejacych obiektow zamiast odbudowywyac je raz	
			21
	7.6	stosuj wzorczec <blank> gdy chcesz przyjmowac dodatkow dodatkowe obowiazki obiek-</blank>	
			21
	7.7	stosowanie wzorcza <blank> pozwala uprzatnac logike biznesowa czynnosci pomocniczych</blank>	21
	7.8	<blank> pozwala odizolowac logike biznesowa klasy od szczegolow implementacyjnych</blank>	
		0 0 0	21
	7.9	stosuj wzorzec <blank> gdy chcesz aby kod klienci traktowal zarowno proste, jak i</blank>	
			21
	7.10	stosuj wzorzec <blank> gdy istnieje potrzeba wykonania jakiegos na dzialania na wszys-</blank>	
			21
	7.11	korzystaj z wzorcza <blank> gdy zamierzasz pozwolic uzytkujacym twa biblioteke lub</blank>	
			21
		1 0,00	21
			21
		wybierz zdania prawdziwe okreslajace pojecie bledu logicznego w oprogramowaniu	22
	7.15	Proces określania wymagań dla systemu informatycznego można podzielić na następujące	
		fazy	22
		Kontekst systemu	22
		Zaznacz główne rodzaje procesów biznesowych	22
		Strukturalne wzorce projektowe to	22
		Wybierz zdania prawdziwie określające pojęcie złożoności cyklometrycznej	22
			23
	7.21	Na poniższym rysunku podano diagram klas oposujacy kalendarz online ktore z ponizszych	
		stwierdzen sa prawdziwe	23
		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	24
			25
			27
		wybierz zdania prawdziwe okreslające testy B β	27
			28
	7.27	ktore z ponizszych stwierdzen dotyczacych pakietowego poziomu widoczności sa poprawne	28

	7.28	wybierz zdania prawdziwe opisujace wzorzec kompozyt	29
	7.29	agregacja	29
	7.30	ktore stwierdzenia dotyczace ponizszego rysunku sa poprawne	30
	7.31	wybierz zdania prawdziwe opisujace wzorzec budowniczy	30
	7.32	ktore z ponizszych pytan ma sens w identyfikacji aktorow na diagramie przypadkow uzycia	31
	7.33	ktore z ponizszych stwierdzen dotyczace komunkatow sa poprawne	31
		ktore stwierdzenia dotyczace ponizszego rysunku sa poprawne	32
	7.35	wybierz mozliwe kolejności komunikatow	32
8	pyta	ania otwarte odpowiedz	33
	8.1	kiedy nie nalezy stosowac dziedziczenia opisz przynajmniej dwa przypadki	33
	8.2	opisac silnva agregacja	33
9	pyta	ania otwarte modelio	33
	9.1	system w ktorym pracownicy moga byc rowniez klientami, zaproponuj trzy rozwiazania opisujac i wady i zalety	33
	9.2	zamodeluj podsystem obslugi klienta w sklepie internetowych Zacznij od opisu wymagan i	
		procesow	33
	sour	ce: https://www.youtube.com/playlist?list=PLrhzvIcii6GNjpARdnO4ueTUAVR9eMBpc	

1 SOLID

1.1 single responsibility

Klasa powinna mieć tylko jedną odpowiedzialność (nigdy nie powinien istnieć więcej niż jeden powód do modyfikacji klasy).

1.2 open-closed principle

Klasy (encje) powinny być otwarte na rozszerzenia i zamknięte na modyfikacje.

1.3 liskov substitution principle

Funkcje które używają wskaźników lub referencji do klas bazowych, muszą być w stanie używać również obiektów klas dziedziczących po klasach bazowych, bez dokładnej znajomości tych obiektów.

• to zalatwia jezyk programowania

1.4 interface segregation

Wiele dedykowanych interfejsów jest lepsze niż jeden ogólny.

• w praktyce po to zeby unikac funkcjonalnosc ktory jest implementowana w interfejsie a dla konkretnej implementacji daje wartosc ktora jest nie potrzebna (ta podklasa jej nie powinna nigdy uzywac)

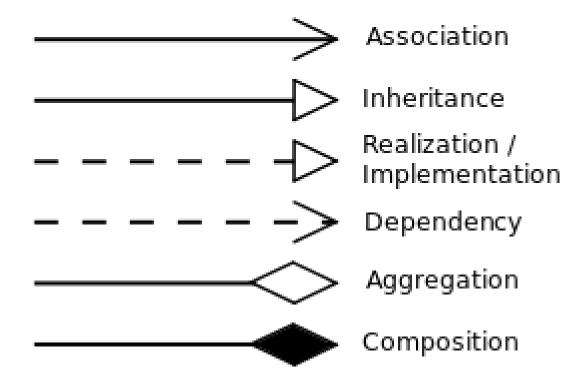
1.5 dependency inversion

Wysokopoziomowe moduły nie powinny zależeć od modułów niskopoziomowych - zależności między nimi powinny wynikać z abstrakcji.

2 UML

2.1 diagram klas (class)

2.1.1 visibility (widocznosc)

- +public
- -private
- #protected

• ~package

2.1.2 asocjacja

- asocjacja linia
- asocjacja kierunkowa linia z strzalka
- agregacja(has-a) pusty romb
- kompozycja (agregacja mocna/calkowita) zamalowany romb
- 1. kompozycja vs agregacja przy kompozycji jezeli niszczymy rodzica to dziecko tez ginie

2.1.3 dziedziczenie (generalizacja) is-a

2.1.4 implementacja (do intefejsow/abstract)

2.2 diagram sekwencji (sequence)

czas od gory do dolu

2.3 diagram przypadkow uzycia (use case)

Graficzne przedstawienie przypadków użycia, aktorów oraz związków między nimi, występujących w danej dziedzinie przedmiotowej.

Diagram przypadków użycia w języku UML służy do modelowania funkcjonalności systemu. Tworzony jest zazwyczaj w początkowych fazach modelowania.

Diagram ten stanowi tylko przegląd możliwych działań w systemie, szczegóły ich przebiegu są modelowane za pomocą innych technik

Diagram przypadków użycia przedstawia usługi, które system świadczy aktorom, lecz bez wskazywania konkretnych rozwiązań technicznych.

- identyfikacja oraz dokumentacja wymagań,
- umożliwiają analizę obszaru zastosowań, dziedziny przedmiotowej,
- pozwalają na opracowanie projektu przyszłego systemu,
- stanowią przystępną i zrozumiałą platformę współpracy i komunikacji twórców systemu, inwestorów i właścicieli,
- są rodzajem umowy, kontraktu pomiędzy udziałowcami co do zakresu i funkcjonalności przyszłego systemu,
- stanowią podstawę testowania funkcji systemu na dalszych etapach jego cyklu życia.

2.3.1 asocjacja skierowana

Asocjacja skierowana (ang. directed association) – asocjacja skierowana dziedziczy wszystkie cechy po asocjacji, lecz dodatkowo wskazuje kierunek nawigacji. Używana kiedy chcemy ukazać inicjatora interakcji (np. Aktor "Klient" jest inicjatorem przypadku użycia "Kup produkt").

3 BPMN

3.1 zdarzenia

Zdarzeni	3 P	Początkowe Pośrednie K						ońcowe		
Zuai Zeiii	Najwyższego poziomu	Podproces Zdarzenie Przerywające	Podproces Zdarzenie Nieprzerywające	Przechwytujące	Krawędziowe Przerywające	Krawędziowe Nieprzerywające	Rzucające			
Bez typu: Punkt początku / końca procesu, pokazanie zmiany stanu w procesie.	\bigcirc	 				 	0	0		
Komunikat: Otrzymanie i Wysłanie komunikatów.								(2)		
Stoper: Punkt czasu, okresowa możliwość kontynuacji, opóźnienie.	(1)	(1)	(Q)	0	0			 		
Eskalacja: Eskalacja do wyższego i poziomu odpowiedzialności.			$(\widehat{\mathbb{A}})$					(
Warunek: Reaguje na zmianę warunków biznesowych lub integruje zasady biznesowe.			(1)			(1)	 	 		
Łącze: Łączy odległe punkty na diagramie, oprowiada przepływowi procesu między nimi.		 			 	 	\odot	 		
Błąd: Przechwytuje lub Ustawia (rzuca) nazwany Błąd.		\otimes			0	 	 	0		
Anulowanie: Powoduje anulowanie transakcji lub wyzwala anulowanie.		 			\otimes	 		8		
Kompensacja: Obsługuje lub wyzwala kompensację.		$\langle A \rangle$		 			•	•		
Sygnał: Sygnalizacja pomiędzy różnymi Procesami. Rzucony Sygnal Może być przechwycony wielokrotn										
Wielokrotne: Przechwytujące przechwytuje jedno z wielu Zdarzeń. Rzucające rzuca wszyskie zdefiniowane Zdarzenia		\bigcirc	(Ô)	0	0		•	•		
Wielokrotne Równoległe: Przechwytuje wszystkie z zestawu Zdarzeń Równoległych.	4	4	(£)	((4)		 	 		
Zerwanie: Wyzwala natychmiastowe i bezwarunkowe zakończenie Procesu.		 	 		 	 	 			

3.2 bramki

Exclusive

Event-Based

Parallel Event-Based

Inclusive

Complex

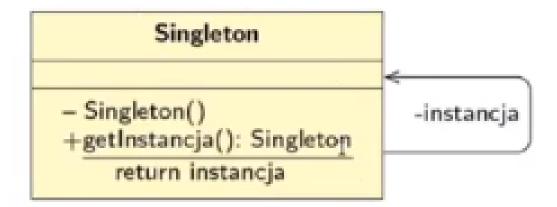
Parallel

4 wzorce kreacyjne

4.1 singleton

https://refactoring.guru/design-patterns/singleton

Rysunek 9: Schemat wzorca Singleton

- zagwaratowac ze jest jeden obiekt tego typu (np. konfiguracja/stan globalny)
- gdy w twoim programie ma prawo istnieć wyłącznie jeden ogólnodostępny obiekt danej klasy. Przykładem może być połączenie z bazą danych, którego używa wiele fragmentów programu.
- gdy potrzebujesz ściślejszej kontroli nad zmiennymi globalnymi.

4.1.1 implementacja

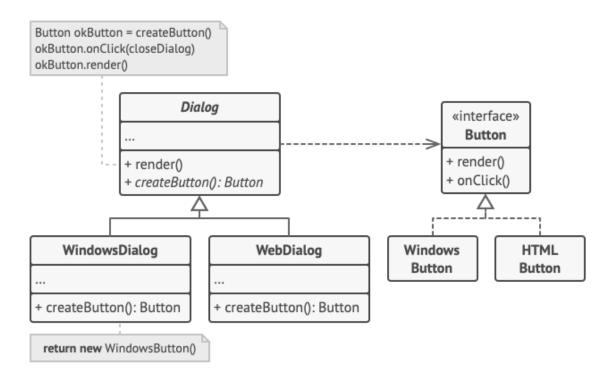
```
class singleton {

private static singleton; //nasz obiekt

public static singleton getSingleton() //statyczna publiczna funkcja do otrzymywania tego stanu {
   if(instancja==null)
   instancja = new Singleton();

return singleton;
}
};
```

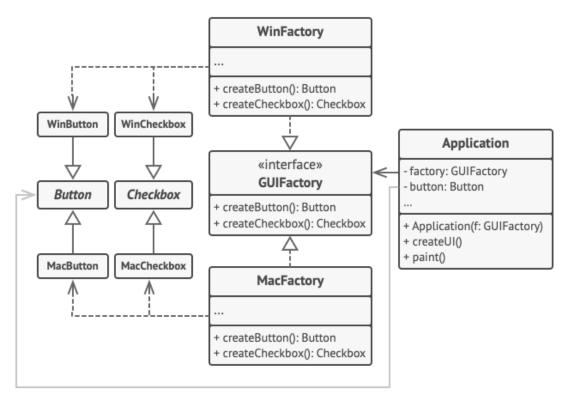
4.2 metoda wytworcza (factory method)

- udostępnia interfejs do tworzenia obiektów w ramach klasy bazowej, ale pozwala podklasom zmieniać typ tworzonych obiektów.
- Stosuj Metodę Wytwórczą gdy nie wiesz z góry jakie typy obiektów pojawią się w twoim programie i jakie będą między nimi zależności.
- Metody Wytwórczej gdy zamierzasz pozwolić użytkującym twą bibliotekę lub framework rozbudowywać jej wewnętrzne komponenty.
- gdy chcesz oszczędniej wykorzystać zasoby systemowe poprzez ponowne wykorzystanie już istniejących obiektów, zamiast odbudowywać je raz za razem.

Metoda Wytwórcza oddziela kod konstruujący produkty od kodu który faktycznie z tych produktów korzysta. Dlatego też łatwiej jest rozszerzać kod konstruujący produkty bez konieczności ingerencji w resztę kodu.

4.3 fabryka abstrakcyjna (abstract factory)

Przykład międzyplatformowych klas UI.

- który pozwala tworzyć rodziny spokrewnionych ze sobą obiektów bez określania ich konkretnych klas.
- gdy twój kod ma działać na produktach z różnych rodzin, ale jednocześnie nie chcesz, aby ściśle zależał od konkretnych klas produktów. Mogą one bowiem być nieznane na wcześniejszym etapie tworzenia programu, albo chcesz umożliwić przyszłą rozszerzalność aplikacji.
- dostarcza ci interfejs służący tworzeniu obiektów z różnych klas danej rodziny produktów. O ile twój
 kod będzie kreował obiekty za pośrednictwem tego interfejsu nie musisz się martwić stworzeniem
 produktu w niezgodnym z innymi wariancie.

4.4 budowniczy (builder)

- SKLADANIE OBIEKTU Z MALYCH CZESCI np fabryka pizzy, konstruujesz ciasto, dodatki i sos
- gdy potrzebujesz możliwości tworzenia różnych reprezentacji jakiegoś produktu (na przykład, domy z kamienia i domy z drewna).
- Stosuj ten wzorzec do konstruowania drzew Kompozytowych lub innych złożonych obiektów.
- Stosuj wzorzec Budowniczy, aby pozbyć się "teleskopowych konstruktorów".

4.4.1 problem

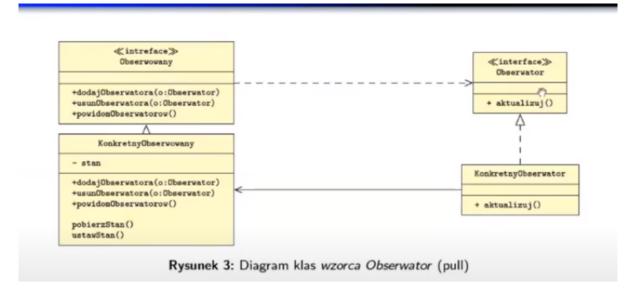
Wyobraź sobie jakiś skomplikowany obiekt, którego inicjalizacja jest pracochłonnym, wieloetapowym procesem obejmującym wiele pól i obiektów zagnieżdżonych. Taki kod inicjalizacyjny jest często wrzucany do wielgachnego konstruktora, przyjmującego mnóstwo parametrów. Albo jeszcze gorzej: kod taki rozrzucono po całym kodzie klienckim.

4.5 prototyp

- który umożliwia kopiowanie już istniejących obiektów bez tworzenia zależności pomiędzy twoim kodem, a klasami obiektów.
- deleguje proces klonowania samym obiektom, które mają być sklonowane. We wzorcu tym deklarowany jest wspólny interfejs dla wszystkich obiektów wspierających funkcjonalność klonowania.

5 wzorce behawioralne

5.1 Observator (observer)

- okresla zaleznosc jeden do wiele miedzy obiektami
- gdy jeden obiekt zmienia stan wszystkie obiekty od niego zalezne sa o tym automatycznie powiadamiane i same sie uaktualniaja (np. w kalkulatorze mamy 3 klasy wypisywania ktore maja w sobie string do wypisywania, kiedy wprowadzamy nowe dzialanie wszyskie dostaja powiadomienie i sie updatuja)
- wydaje mi sie ze realizowany w grach -> bo trzeba updatowac stan obiektow a one musza znac stan innych
- gdy zmiany stanu jednego obiektu mogą wymagać zmiany w innych obiektach, a konkretny zestaw obiektów nie jest zawczasu znany lub ulega zmianom dynamicznie
- gdy jakieś obiekty w twojej aplikacji muszą obserwować inne, ale tylko przez jakiś czas lub w niektórych przypadkach.

5.1.1 kontekst

zmiana stanu jednego obiektu wymaga zmiany innych i nie wiadomo, ile obiektow trzeba zmienic

5.1.2 problem

obiekt powinien byc w stanie powiadamiac inne obiekty, nie przyjmujac zadnych zalozen co do tego, co te obiekty reprezentuja - wynikiem sa luzniejsze powiazania miedzy obiektami

5.1.3 implementacja

https://refactoring.guru/design-patterns/observer zagwarantowanie ze przed rozeslaniem powiadomienia stan obserwowanergo jest wewnetrznie spojny

model push (obserwowany wysyla wszystkie informacje same) model pull (obserwowany wysyla POWIADOMIE-NIE a kazdy inny pyta sie to czego potrzebuje z jakiejs zmiany)

5.2 Stan (state)

https://refactoring.guru/design-patterns/state

- umozliwia obiektowi zmiane zachowania, gdy zmienia sie jego stan wewnetrzny (np. ktos zmienia typ konta bankowego)
- gdy masz do czynienia z obiektem którego zachowanie jest zależne od jego stanu, liczba możliwych stanów jest wielka, a kod specyficzny dla danego stanu często ulega zmianom.
- gdy masz klasę zaśmieconą rozbudowanymi instrukcjami warunkowymi zmieniającymi zachowanie klasy zależnie od wartości jej pól.
- pomaga poradzić sobie z dużą ilością kodu który się powtarza w wielu stanach i przejściach między stanami automatu skończonego, bazującego na instrukcjach warunkowych.

5.2.1 kontekst

- zachowanie obiektu zalezy od jego stanu, a obiekt ten musi zmieniac swoje zachowanie w czasie wykonywania programu w zalezności od stanu
- operacje zawieraja duze, wieloczesciowe instrukcje warunkowe ktore zaleza od stanu obiektu wzorzec State przenosi kazde rozgalezienie do specjalnej klasy z inna implementacja np. pobierz podatek

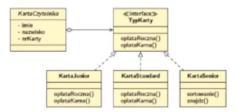
5.2.2 problem

chemy umozliwic obiektowi zmiane zachowania w momencie zmiany wewnetrzengo stanu obiektu hermetyzujac stan w postaci klasy

5.2.3 implementacja

Rozwiazania

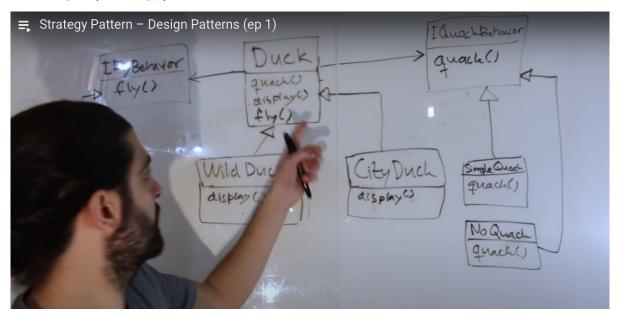
Drugie rozwiązanie polega na rozdzieleniu odpowiedzialności Karty Czytelnika na część przechowującą dane i część reprezentującą stan.

Rysunek 6: Drugi przykład rozwiązania problemu typu kart czytelnika

- Część przechowująca dane, nadal nazywana Kartą Czytelnika, posiada referencję do obiektu reprezentującego aktualny typ, dziedziczącego po klasie abstrakcyjnej lub implementującej interfejs. Dzięki temu zmiana typu wymaga jedynie utworzenia instancji innej klasy Typ Karty i przypisanie jej do Karty Czytelnika.
- Efektem takiego projektu jest czytelniejszy podział odpowiedzialności, który jednocześnie posiada zalety brakujące w poprzednim rozwiązaniu.

5.3 strategia (strategy)

https://refactoring.guru/design-patterns/strategy

- roznica w implementacji ze stanem
- w stanie klient nie widzi z kim dziala
- w strategi klient zna wewnetrzna strukture wie kto uzywa
- pomaga poradzić sobie z dużą ilością kodu który się powtarza w wielu stanach i przejściach między stanami automatu skończonego, bazującego na instrukcjach warunkowych.

- gdy masz w programie wiele podobnych klas, różniących się jedynie sposobem wykonywania jakichś zadań.
- odizolować logikę biznesową klasy od szczegółów implementacyjnych algorytmów, które nie są istotne
 w kontekście tej logiki.
- gdy twoja klasa zawiera duży operator warunkowy, którego zadaniem jest wybór odpowiedniego wariantu tego samego algorytmu.

5.4 iterator

- hermetyzacja iteracji
- gdy kolekcja z którą masz do czynienia posiada skomplikowaną strukturę, ale zależy ci na ukryciu jej przed klientem (dla wygody, lub dla bezpieczeństwa).
- w celu redukcji duplikowania kodu przeglądania elementów zbiorów na przestrzeni całego programu.
- gdy chcesz, aby twój kod był w stanie przeglądać elementy różnych struktur danych, lub gdy nie znasz z góry szczegółów ich struktury.
- abstrakcja dla skomplikowanych struktur danych np. drzewo lista

```
Iterator iterator = menuCostam.utworzIterator();
while (iterator.hasNext())
{
   pozycjaMenu pozycja = iterator.next();
}
```

5.5 mediator

pozwalający zredukować chaos zależności pomiędzy obiektami. Wzorzec ten ogranicza bezpośrednią komunikację pomiędzy obiektami i zmusza je do współpracy wyłącznie za pośrednictwem obiektu mediatora

- pozwalający zredukować chaos zależności pomiędzy obiektami. Wzorzec ten ogranicza bezpośrednią komunikację pomiędzy obiektami i zmusza je do współpracy wyłącznie za pośrednictwem obiektu mediatora
- gdy nie możesz ponownie użyć jakiegoś komponentu w innym programie, z powodu zbytniej jego zależności od innych komponentow

gdy zauważysz, że tworzysz mnóstwo podklas komponentu tylko aby móc ponownie użyć jakieś zachowanie w innych kontekstach.

5.6 Metoda szablonowa (template method)

- ./template definiujący szkielet algorytmu w klasie bazowej, ale pozwalający podklasom nadpisać pewne etapy tego algorytmu bez konieczności zmiany jego struktury.
 - gdy chcesz pozwolić klientom na rozszerzanie niektórych tylko etapów algorytmu, ale nie całego, ani też jego struktury.
 - gdy masz wiele klas zawierających niemal identyczne algorytmy różniące się jedynie szczegółami.
 W takiej sytuacji bowiem konieczność modyfikacji algorytmu skutkuje koniecznością modyfikacji wszystkich klas.

5.7 Odwiedzajacy (visitor)

- gdy istnieje potrzeba wykonywania jakiegoś działania na wszystkich elementach złożonej struktury obiektów (jak drzewo obiektów).
- pozwala uprzątnąć logikę biznesową czynności pomocniczych.
- Warto stosować ten wzorzec gdy jakieś zachowanie ma sens tylko w kontekście niektórych klas wchodzących w skład hierarchii klas, ale nie wszystkich.

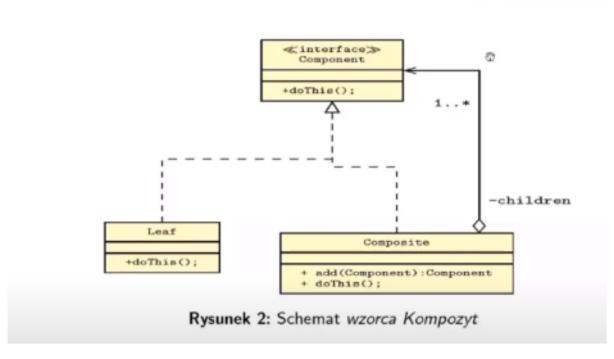
5.8 polecenie (command)

który zmienia żądanie w samodzielny obiekt zawierający wszystkie informacje o tym żądaniu. Taka transformacja pozwala na parametryzowanie metod przy użyciu różnych żądań. Oprócz tego umożliwia opóźnianie lub kolejkowanie wykonywania żądań oraz pozwala na cofanie operacji.

- gdy chcesz parametryzować obiekty za pomocą działań.
- pozwala układać kolejki zadań, ustalać harmonogram ich wykonania bądź uruchamiać je zdalnie.

6 wzorce strukturalne

6.1 kompozyt (composite)

TLDR: Drzewko w ktorym lisc zawiera siebie + liste dzieci

- zadaniem jest laczenie obiektow w struktura tak, ze reprezentuja hierarchie czesci-calosci, unifikujac dostep do kolekcji jak i pojedynczego obiektu.
- umozliwa to klientom jednolite traktowanie pojedynczych obiektow i rowniez ich kompozycji
- Stosuj wzorzec Kompozyt gdy musisz zaimplementować drzewiastą strukturę obiektów.
- Stosuj ten wzorzec gdy chcesz, aby kod kliencki traktował zarówno proste, jak i złożone elementy jednakowo.

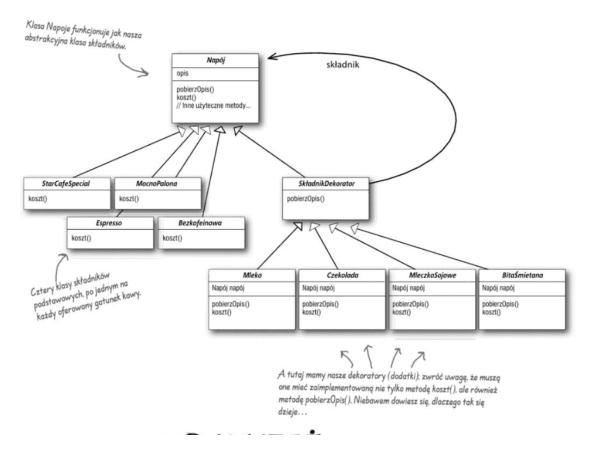
6.1.1 kontekst

chcemy przedstawic hierarchie obiektow czesc-calosc Hierarchia obiektow ma wspolna klase bazowa (abstrakcyjną)

6.1.2 problem

chcemy, aby klienci mogli ignorowac roznice miedzy zlozeniami obiektow a pojedynczymi obiektami klienci beda wtedy jednakowo traktowac wszyskie obiekty wystepujace w strukturze

6.2 dekorator (decorator)

pozwalający dodawać nowe obowiązki obiektom poprzez umieszczanie tych obiektów w specjalnych obiektach opakowujących, które zawierają odpowiednie zachowania.

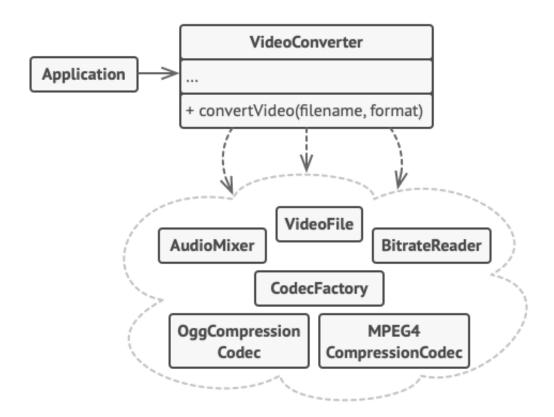
- dodawanie dodatkowej funkcjonalnosci do obiektow
- gdy chcesz przypisywać dodatkowe obowiązki obiektom w trakcie działania programu, bez psucia kodu, który z tych obiektów korzysta.
- gdy rozszerzenie zakresu obowiązków obiektu za pomocą dziedziczenia byłoby niepraktyczne, lub niemożliwe.

6.3 pelnomocnik (proxy)

pozwalający stworzyć obiekt zastępczy w miejsce innego obiektu. Pełnomocnik nadzoruje dostęp do pierwotnego obiektu, pozwalając na wykonanie jakiejś czynności przed lub po przekazaniu do niego żądania

- Leniwa inicjalizacja (wirtualny pełnomocnik). Gdy masz do czynienia z zasobożernym obiektem usługi, którego potrzebujesz jedynie co jakiś czas.
- Kontrola dostępu (pełnomocnik ochronny). Przydatne, gdy chcesz pozwolić tylko niektórym klientom na korzystanie z obiektu usługi. Na przykład, gdy usługi stanowią kluczową część systemu operacyjnego, a klienci to różne uruchamiane aplikacje (również te szkodliwe).
- Lokalne uruchamianie zdalnej usługi (pełnomocnik zdalny). Użyteczne, gdy obiekt udostępniający usługe znajduje się na zdalnym serwerze.
- Prowadzenie dziennika żądań (pełnomocnik prowadzący dziennik). Pozwala prowadzić rejestr żądań przesyłanych do obiektu usługi.
- Przechowywanie w pamięci podręcznej wyników działań (pełnomocnik z pamięcią podręczną). Pozwala
 przechować wyniki przekazywanych żądań i zarządzać cyklem życia pamięci podręcznej. Szczególnie
 ważne przy dużych wielkościach danych wynikowych.
- Sprytne referencje. Można likwidować zasobożerny obiekt, gdy nie ma klientów którzy go potrzebuja.

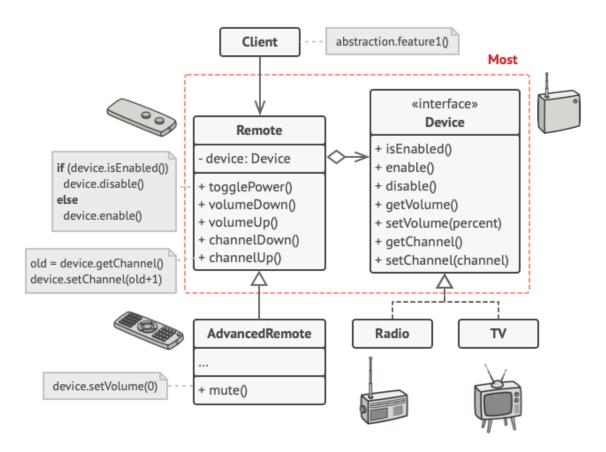
6.4 fasada (facade)

który wyposaża bibliotekę, framework lub inny złożony zestaw klas w uproszczony interfejs.

- taki wrapper na wiele rzeczy
- gdy potrzebujesz ograniczonego, ale łatwego w użyciu interfejsu do złożonego podsystemu.
- gdy chcesz ustrukturyzować podsystem w warstwy.

6.5 most (bridge)

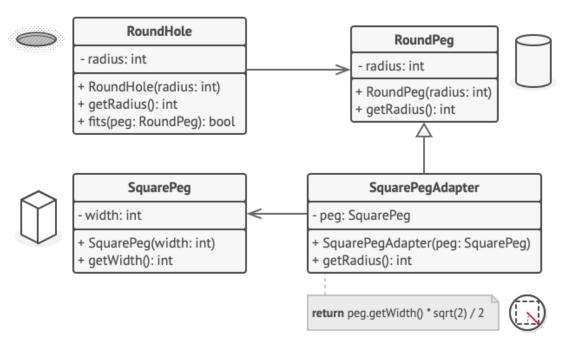

Pierwotna hierarchia klas podzielona na dwie części: urządzenia i piloty zdalnego sterowania.

pozwalającym na rozdzielenie dużej klasy lub zestawu spokrewnionych klas na dwie hierarchie — abstrakcję oraz implementację. Nad obiema można wówczas pracować niezależnie.

- gdy chcesz rozdzielić i przeorganizować monolityczną klasę posiadającą wiele wariantów takiej samej funkcjonalności (na przykład, jeśli klasa ma współpracować z wieloma serwerami bazodanowymi).
- gdy chcesz rozszerzyć klasę na kilku niezależnych płaszczyznach.
- pozwala spełnić wymóg możliwości wyboru implementacji w trakcie działania programu.

6.6 adapter

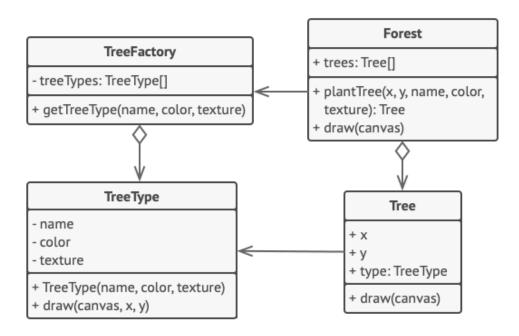
Adaptacja kwadratowych klocków do okrągłych otworów.

pozwalającym na współdziałanie ze sobą obiektów o niekompatybilnych interfejsach.

- gdy chcesz wykorzystać jakąś istniejącą klasę, ale jej interfejs nie jest kompatybilny z resztą twojego programu.
- gdy chcesz wykorzystać ponownie wiele istniejących podklas którym brakuje jakiejś wspólnej funkcjonalności, niedającej się dodać do ich nadklasy.

6.7 pylek (cache, flyweight)

W poniższym przykładzie, wzorzec **Pyłek** pomaga zredukować zużycie pamięci podczas renderowania milionów obiektów-drzew na ekranie.

pozwalającym zmieścić więcej obiektów w danej przestrzeni pamięci RAM poprzez współdzielenie części opisu ich stanów.

• gdy twój program musi pracować z wielką ilością obiektów, które ledwo mieszczą się w dostępnej pamięci RAM.

7 pytania zamkniete

7.1 zaznacz glownie rodzaje procesow biznesowych

procesy operacyjne, zarzadzcze i pomocnicze

7.2 stosujac wzorzec <BLANK> gdy nie wiesz z gory jakie typy obiektow pojawiaja sie jakie twoim programie miedzy nimi zalezności

factory method

7.3 stosujac wzorzec <BLANK> gdy istnieje potrzeba wykonywanie jakiego dzialania na elementach zlozonej strukty obiektow (jak drzewo obiektow)

iterator

7.4 stosuj wzorzec <BLANK> gdy musisz zaimplementowac drzewiasta strukture obiektow

composite

7.5 korzystajac z wzorcza <BLANK> gdy chcesz oszczedniej wykorzystac zasoby systemowe poprzez ponownie wykorzystanie juz istniejacych obiektow zamiast odbudowywyac je raz za razem

factory method

7.6 stosuj wzorczec <BLANK> gdy chcesz przyjmowac dodatkow dodatkow obowiazki obiektom w trajcie działa programu, bez pisania ... ktory z tych obiektow korzysta

DEKORATOR.

7.7 stosowanie wzorcza
 ${\rm <BLANK}{\rm >}$ pozwala uprzatnac logike biznesowa czynnosci pomocniczych

visitor

7.8 <BLANK> pozwala odizolowac logike biznesowa klasy od szczegolow implementacyjnych algorytmow, ktore nie sa istotne w kontekscie tej logiki

strategy

7.9 stosuj wzorzec <BLANK> gdy chcesz aby kod klienci traktowal zarowno proste, jak i zlozone elementy jednakowo

composite

7.10 stosuj wzorzec <BLANK> gdy istnieje potrzeba wykonania jakiegos na dzialania na wszystkich elementacj zlozonej struktury obiektow (jak drzewo obiektow)

vistor

7.11 korzystaj z wzorcza <BLANK> gdy zamierzasz pozwolic uzytkujacym twa biblioteke lub framework rozbudowywac jej wewnetrzne komponenty

factory method

- 7.12 ktore stwierdzenia sa prawdziwy, gdy aktor A uogulnia aktora B
 - B moze komunikowac sie z tymi samymi przypadkami uzycia co A
 - B dziedziczy wszystkie zwiazki A
- 7.13 ktore z ponizszych stwierdzen charaktyryzuja przypadki uzycia
 - przypadki uzycia posuja procedyury stosowane w systemie
 - ???przypadki uzycia posuja funkcjonalnosc lub zachowanie oczekiwane od opracowanego systemu???

7.14 wybierz zdania prawdziwe okreslajace pojecie bledu logicznego w oprogramowaniu

- wiekszosc wysilkow, podzas testowania programu, koncentruje sie na ich znajdowaniu
- blad logiczny powstaje, gdy zewnetrzne zdarzenie lub nie wykryt blad skladni zmusza proces do zatrzymania swojego dzialania

7.15 Proces określania wymagań dla systemu informatycznego można podzielić na następujące fazy

- Faza ustalania wymagań
- Faza specyfikacji wymagań
- Faza atestacji wymagań

7.16 Kontekst systemu

- Jest częścią środowiska systemu, która jest istotna ze względu na definiowanie i zrozumienie wymagań dla tworzonego systemu.
- Odseparowania kontekstu systemu od samego systemu oraz części rzeczywistości, która jest nieistotna
 dla tworzonego systemu. Definiowanie granic systemu polega na podjęciu decyzji, które aspekty będą
 implementowane w systemie, a które należą tylko do jego kontekstu.

7.17 Zaznacz główne rodzaje procesów biznesowych

- Procesy operacyjne
- Procesy zarządzania
- Procesy pomocnicze

7.18 Strukturalne wzorce projektowe to

- Adapter
- Most
- Kompozyt
- Dekorator
- Fasada
- Pyłek
- Pełnomocnik

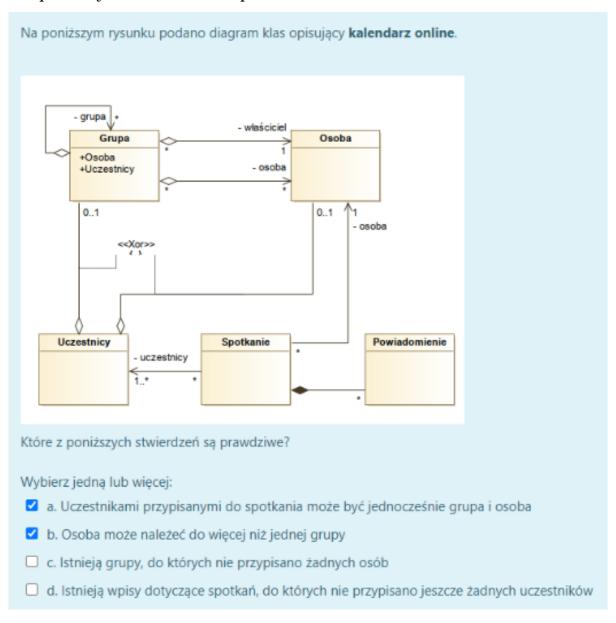
7.19 Wybierz zdania prawdziwie określające pojęcie złożoności cyklometrycznej

- Złożoność cyklometryczna jest to liczba niezależnych ścieżek w programie
- Złożoność cyklometryczna jest podstawową miarą złożoności dowolnego fragmentu kodu programu

7.20 Które z poniższych stwierdzeń charakteryzuje przypadki użycia

- Przypadki użycia opisują procedury stosowane w systemie
- Przypadki użycia opisują funkcjonalność lub zachowanie oczekiwane od opracowywanego systemu1

7.21 Na poniższym rysunku podano diagram klas oposujacy kalendarz online ktore z ponizszych stwierdzen sa prawdziwe

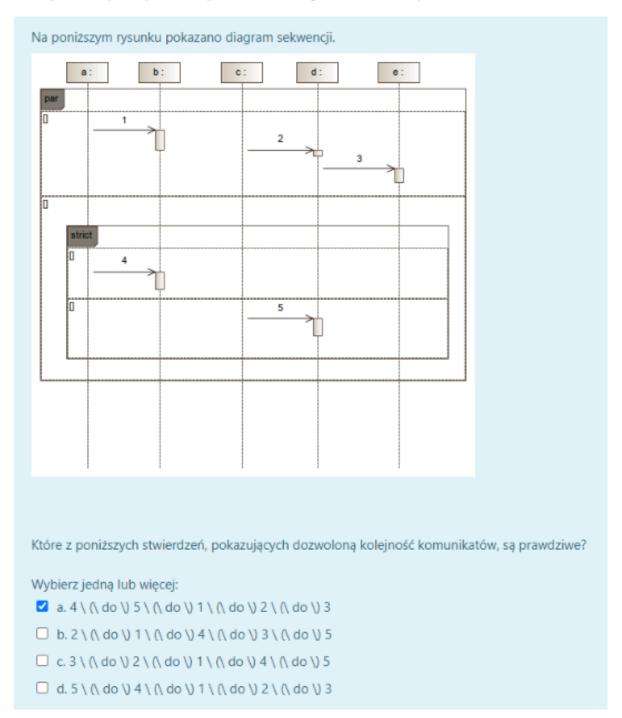
• osoba moze nalezec do wiecej niz jednej grupy

7.22 Wybierz zdanie prawdziwe opisujace wzorzec strategia

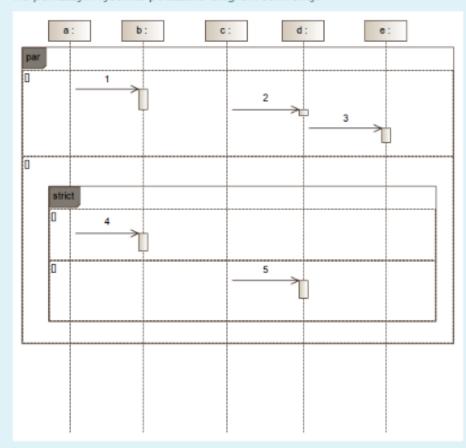

- wzorzec strategia bazuje na kompozycji: mozna zmienic czesc zachowania obiektu poprzed nadanie mu roznych strategi odpowiadajacych temu zachowaniu
- wzorzec strategia bazuje na kompozycji: mozna zmienic czesc zachowania obiektu poprzez nadanie mu roznych strategi odpowiadajacych temu zachowaniu
- stosuj wzorzec strategia gdy twoja klasa zawiera duzy operator warunkowy, ktorego zadaniem jest wybor odpoweidzniego wariantu tego samego algorytmu

7.23 na ponizszym rysunku pokazano diagram sekwencji

Na poniższym rysunku pokazano diagram sekwencji.

Które z poniższych stwierdzeń, pokazujących dozwoloną kolejność komunikatów, są prawdziwe?

Wybierz jedną lub więcej:

- $\hfill\Box$ a. 2 \to 1 \to 4 \to 3 \to 5
- \square b. 5 \rightarrow 4 \rightarrow 1 \rightarrow 2 \rightarrow 3
- \checkmark c. 1 \rightarrow 4 \rightarrow 5 \rightarrow 2 \rightarrow 3
- 1 -> 4 -> 5 -> 2 -> 3
- 4 -> 5 -> 1 -> 2 -> 3

7.24 wybierz zdania prawdziwe okreslające testy jednostkowe

Wybierz zdania prawdziwe określające **testy jednostkowe**.

Wybierz jedną lub więcej:

□ 1. Testy jednostkowe są wykonywane w izolacji od reszty systemu.

☑ 2. Testy jednostkowe testują interfejsy.

☑ 3. Testy jednostkowe mogą wymagać użycia atrap obiektów.

□ 4. Testy jednostkowe mogą wykrywać błędy komunikacji pomiędzy interfejsami.

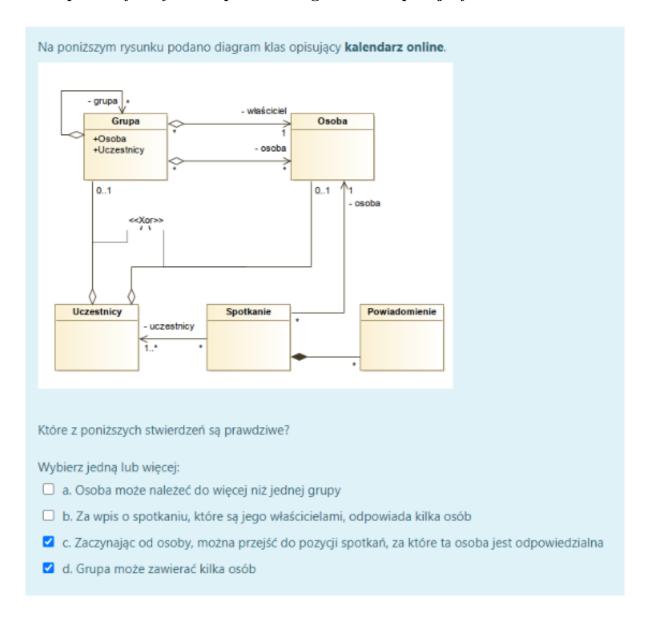
- testy jednostkowe moga wymagac uzycia atrap obiektow
- testy jednostkowe sa wykonywane w izolacji od reszty systemu

7.25 wybierz zdania prawdziwe okreslające testy B β

Wybierz zdania prawdziwe określające **testy** β.
Wybierz jedną lub więcej:
1. Testy β wykonują obecni lub potencjalni klienci we własnych lokalizacjach.
2. Testy β mogą być, ale nie muszą, poprzedzone testami α.
3. Testy β są wykonywane w siedzibie organizacji wytwarzającej oprogramowanie.
4. Testy β wykonują niezależni testerzy.

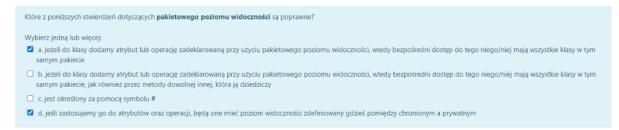
- $\bullet\,$ testy β wykonuja obecni lub potencjalni klienci we własnych lokalizacjach
- testy β moga byc, ale nie musza, poprzedzone testami α

7.26 na ponizszym rysunku podano diagram klas oposujacy kalendarz online

- grupa osob moze zawierac kilka osob
- osoba moze nalezec dow iecej niz jednej grupy

7.27 ktore z ponizszych stwierdzen dotyczacych pakietowego poziomu widoczności sa poprawne

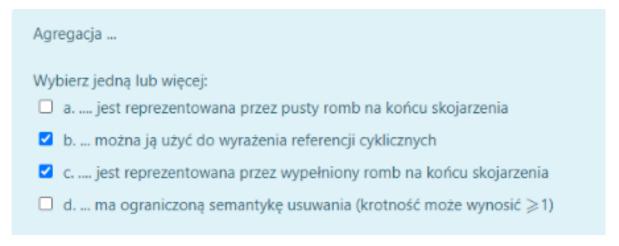
- jesli zastosujemy go do atrybutow oraz operacji, beda one miec poziom widoczności zdefiniowany gdzies pomiedzy chronionym a prywatnym
- jezeli do klasy dodamy atrybut lub operacje zadeklarowana przy uzyciu pakietowego poziomu widoczności, tedy bezpośredni dostep do tego niego/niej maja wszystki klasy w tym samym pakiecie

7.28 wybierz zdania prawdziwe opisujące wzorzec kompozyt

Wybierz zdania prawdziwe opisujące wzorzec Kompozyt
Wybierz jedną lub więcej:
a. Stosuj wzorzec Kompozyt gdy chcesz, aby kod kliencki traktował zarówno proste, jak i złożone elementy jednakowo.
□ b. Wzorzec Kompozyt koncentruje się na konstruowaniu złożonych obiektów krok po kroku.
c. Stosowanie wzorca Kompozyt pozwala uprzątnąć logikę biznesową czynności pomocniczych.
d. Odwiedzający może wykonać działanie na całym drzewie wzorca Kompozyt .

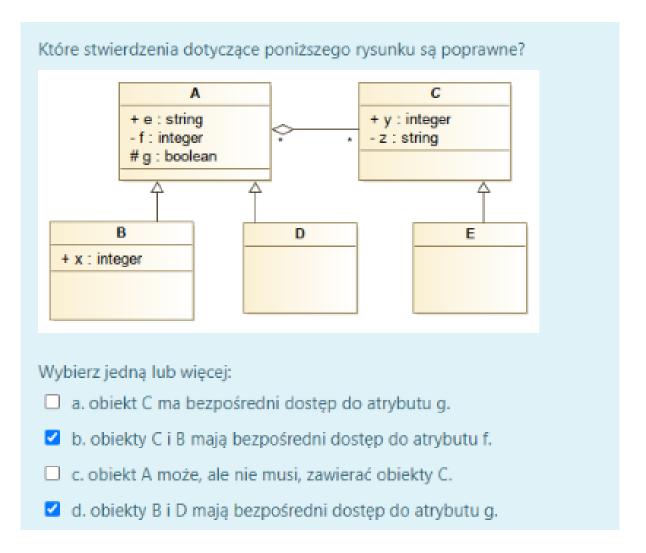
- stosuj wzorzec kompozyt gdy chcesz, aby kod kliencki traktowal zarowno proste, jak i zlozone elementy jednakowo
- odwiedzajacy moze wyknac dzialanie na calym drzewie wzorca kompozyt

7.29 agregacja ...

- jest reprezentowana przez pusty romb na koncu skojarzenia
- mozna ja uzyc do wyrazenia referencji cyklicznych?????????

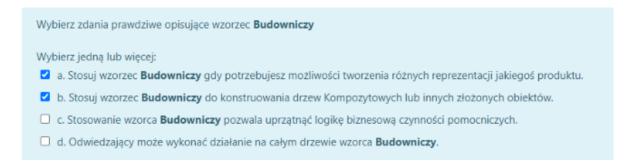
7.30 ktore stwierdzenia dotyczace ponizszego rysunku sa poprawne

- obiekt A moze, ale nie musi, zawierac obiekty C
- obiekty B i D maja bezposredni dostep do atrybutu g

+obiekt C ma bezposredni dostep do atrybutu g //java jest zjebana

7.31 wybierz zdania prawdziwe opisujące wzorzec budowniczy

• stosuj wzorzec budowniczy do konstruowania drzew kompozytowych lub innych zlozonych obiektow

• stosuj wzorzec budowniczy gdy potrzebujesz mozliwości tworzenia roznych reprezentacji jakiego produktu

$7.32~{\rm ktore}$ z ponizszych pytan ma sens w identyfikacji aktorow na diagramie przypadkow uzycia

Które z poniższych pytań ma sens w identyfikacji aktorów na diagramie przypadków użycia?
Wybierz jedną lub więcej:
a. kogo lub co interesują wyniki, które system zapewnia?
b. kto potrzebuje wsparcia systemowego w codziennej pracy?
c. które wymagania niefunkcjonalne są dostępne dla użytkowników systemu?
d. który sprzęt jest dostępny dla użytkowników systemu?

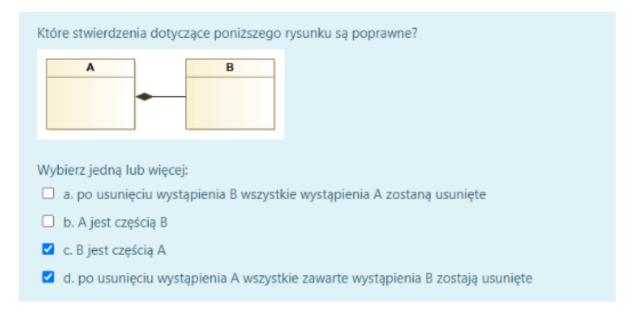
- kogo lub co interesuja wyniki, ktore system zapewnia
- kto potrzebuje wsparcia systemowego w codziennej pracy

7.33 ktore z ponizszych stwierdzen dotyczace komunkatow sa poprawne

Które z poniższych stwierdzeń dotyczące komunikatów są poprawne?
Wybierz jedną lub więcej:
a. Jest to informacja przesyłana pomiędzy obiektami.
 b. Jednym z typów komunikatów to komunikaty samowywołania.
C. Są to dane przesyłana pomiędzy klasami.
 d. Są to dane przesyłana pomiędzy obiektami.
a. 54 to datic przesytatu pomiędzy obiektami.

• jest to informacja przesylana pomiedzy obiektami

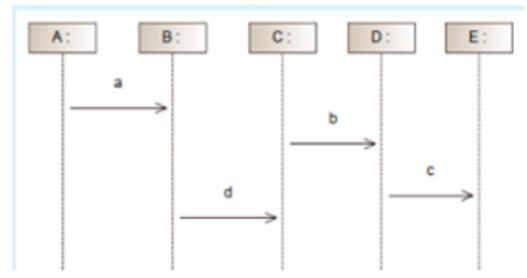
ktore stwierdzenia dotyczace ponizszego rysunku sa poprawne

- B jest czescia A
- po usunieciu wystapienia A wszystkie zawarte wystapienia B zostaja usuniete

wybierz mozliwe kolejnosci komunikatow 7.35

65. Wybierz możliwe kolejności komunikatów

- a->b->d->c
- b->c->a->db->d->a->c
- o d->a->b->c

 \bullet d->a->b->c

8 pytania otwarte odpowiedz

8.1 kiedy nie nalezy stosowac dziedziczenia opisz przynajmniej dwa przypadki

- dont use inheritance for code reuse
- kiedy dziedziczymy po klasie metody lub zmienne ktore dla naszego typu "powinny" byc nie zdefiniowane
- brak pamieci

8.2 opisac silnva agregacja

to co agregacja + jak rodzic ginie to dziecko ginie

9 pytania otwarte modelio

- 9.1 system w ktorym pracownicy moga byc rowniez klientami, zaproponuj trzy rozwiazania opisujac i wady i zalety
- 9.2 zamodeluj podsystem obslugi klienta w sklepie internetowych Zacznij od opisu wymagan i procesow